

ПОРЯДОК розслідування аварій на об'єктах підвищеної небезпеки

Загальні питання

1. Цей Порядок визначає процедуру проведення розслідування аварій на об'єктах підвищеної небезпеки (далі – ОПН).
2. Вимоги цього Порядку поширюються на юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, які експлуатують (планують експлуатувати) хоча б один ОПН (далі – оператор).
3. Метою розслідування аварій на ОПН (далі – аварія) є встановлення організаційно-управлінських та технічних причин виникнення аварій, розроблення рекомендацій з безпеки та профілактичних заходів щодо запобігання їх виникненню у майбутньому.
4. Розслідування нещасних випадків та/або гострих професійних захворювань (отруєнь), що сталися внаслідок аварій на ОПН проводиться відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 34, ст. 1217).
5. У цьому Порядку терміни вживаються у значенні, наведеному в Кодексі цивільного захисту України та Законі України «Про об'єкти підвищеної небезпеки».

Інформування про виникнення аварії

6. У разі порушення робочого стану джерела небезпеки, що призвело до виникнення аварії, оператор невідкладно письмово або в електронній формі за допомогою засобів інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем з накладенням електронного підпису інформує про це ДСНС або її територіальний орган за місцезнаходженням ОПН про аварію, за формою згідно з додатком 1 цього Порядку.

Організація розслідування аварії

7. Для проведення розслідування аварії оператор не пізніше наступного робочого дня після виникнення аварії, відповідним наказом утворює комісію з розслідування аварії (далі – комісія) та повідомляє про це ДСНС або її територіальний орган за місцезнаходженням ОПН.

8. До складу комісії входять:

- голова комісії – посадова особа, визначена за рішенням оператора;
- керівник підрозділу або працівник з питань цивільного захисту;
- керівник (спеціаліст) служби охорони праці або посадова особа, на яку оператором покладено виконання функцій з охорони праці;
- представник ДСНС або її територіального органу, який уповноважений здійснювати державний нагляд (контроль) (за згодою);
- представники аварійно-рятувальних служб, з якими укладено договір на обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування (у разі залучення їх до ліквідації аварій);
- представники органів виконавчої влади, до відання яких відповідно до статті 3 Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» віднесено питання у сфері діяльності, пов'язаної з ОПН (за згодою);
- представники місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, де сталася аварія.

У разі коли аварія сталася через проектні прорахунки або конструктивні недоліки устаткування, для участі в роботі комісії з розслідування аварії залучаються представники підприємства (установи, організації) - розробника такого устаткування (якщо підприємство (установа, організація) ліквідовано, а правонаступника немає, можуть залучатися підприємства (установи, організації), аналогічні за профілем розробників устаткування.

До складу комісії не можуть входити посадові особи суб'єкта господарювання, діями або бездіяльністю яких могло бути спричинено виникнення аварії.

9. До завершення розслідування аварії заборонено відновлення експлуатації джерела небезпеки, крім об'єктів критичної інфраструктури у разі відновлення показників безпеки джерела небезпеки.

Процедура проведення розслідування аварії

10. Під час розслідування аварії комісія:

- визначає масштаб аварії та її наслідки;
- визначає необхідність залучення компетентних у сфері спеціальних знань експертів, фахівців та спеціалістів провідних (базових) науково-дослідних, проектно-конструкторських, експертних та інших організацій, органів виконавчої влади та незалежних експертів відповідних напрямків (далі – експерт) для встановлення обставин та причин, що призвели до аварії;
- встановлює факти порушення вимог законів та інших нормативно-правових актів у сфері діяльності, пов'язаної з ОПН, встановлює осіб, дії або бездіяльність яких призвели до виникнення аварії;
- встановлює ефективність та ступінь виконання необхідних заходів для запобігання аваріям, які викладені у звіті про заходи безпеки на ОПН;

перевіряє раніше подану до компетентного органу інформацію про ОПН; розробляє відповідні заходи щодо запобігання подібним аваріям на підставі аналізу інформації, отриманої під час розслідування аварії, та висновків щодо причин, які призвели до аварії.

11. Комісія зобов'язана протягом 30 робочих днів провести розслідування обставин і причин аварії та скласти акт розслідування обставин та причин аварії у двох примірниках за формою згідно з додатком 2, та передати їх не пізніше наступного робочого дня після підписання оператору для їх розгляду та затвердження. Оператор затверджує акт протягом 3 днів з моменту його надходження.

Перший примірник акта разом з матеріалами розслідування, які є його невід'ємним додатком, після затвердження оператором, протягом 5 робочих днів надсилається до територіального органу ДСНС за місцезнаходженням ОПН. Другий примірник акта залишається в оператора, копії акта направляються членам комісії, організаціям та особам, представники яких брали участь у розслідуванні аварії (за запитом).

12. У разі виникнення потреби у проведенні експертизи, випробувань та інших досліджень для встановлення обставин і причин виникнення аварії, розслідування може бути продовжене оператором на термін, необхідний для проведення експертизи, випробувань та інших досліджень.

13. До матеріалів розслідування аварії належать такі документи (їх копії): акт розслідування обставин та причин аварії; наказ про утворення комісії з розслідування аварії; наказ про продовження строку розслідування аварії (у разі продовження строку); плани, схеми місця, де сталася аварія, фотознімки пошкоджених джерел небезпеки; пояснювальні записки посадових осіб та працівників; висновки експертів (у разі залучення), де повинні викладатися обґрунтовані та об'єктивні відповіді на поставлені комісією питання; висновки технічного огляду та результати діагностики джерел небезпеки (за необхідності).

14. Відшкодування витрат, пов'язаних з діяльністю експертів, покладається на оператора на підставі наданих експертами документів, що містять відомості про господарську операцію та підтверджують її здійснення.

Друкування, тиражування та оформлення в необхідній кількості матеріалів розслідування аварії здійснює оператор, та у п'ятиденний строк після завершення розслідування надсилає їх органам, представники яких брали участь у розслідуванні.

15. Забезпечення повноти, достовірності, своєчасності та об'єктивності результатів розслідування покладається на голову та членів комісії.

16. За результатами розслідування аварії оператор зобов'язаний:
проаналізувати причини виникнення аварії, розробити та наказом затвердити план заходів щодо запобігання виникненню подібних аварій;
з урахуванням причин виникнення аварії переглянути політику запобігання аваріям на ОПН та звіт про заходи безпеки на ОПН;
подати компетентному органу оновлену інформацію про ОПН;
відновити усі показники безпеки джерела небезпеки та повідомити про це компетентний орган.
